

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. วิธีดำเนินการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีดำเนินการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษา ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและปัญหาการดำเนินงานการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า
2. ออกแบบวิจัย
3. สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุป เขียนรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2553 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน จำนวนบุคลากรทั้งหมด 1,509 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในค้างนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2553 ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนละ 1 คน ครูที่ปรึกษาโรงเรียนละ 1 คน ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งหมด 156 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 38 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับตำแหน่งของในโรงเรียนของผู้ตอบ จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด.2545 ,หน้า103) ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ จำแนกตามรายการ ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อคิดเห็นจากผู้ที่มิประสบการณ์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านต่างๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

3.1 รศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหาร และพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

3.2 ดร.ปกรณั ประจัญบาน ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

3.3 นายนาวิน จันทร์อัป ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

3.4 นายประสิทธิ์ พึ่งกุลส ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

3.5 นางสุมาลี ยอดยิ่ง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาโครงสร้างโดยทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและผู้ปกครองโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85

5. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและให้ความเห็นชอบ

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่มีโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดพิษณุโลกเพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 156 คน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 156 ชุด ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนโดยส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้ศึกษาได้ให้ที่อยู่พร้อมแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.10 มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ของแบบสอบถาม และนำรายด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ละรายการกิจกรรมมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการให้คะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2545, หน้า 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย \bar{X}
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)